

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 23 hallituksen esityksestä laiksi mielenterveyslain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 17 päivänä kesäkuuta 1992 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 92 laiksi mielenterveyslain 8 §:n muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Marja-Liisa Partanen sosiaali- ja terveysministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Matti Savolainen oikeusministeriöstä, pääjohtaja Vappu Taipale ja kehittämisspäälikkö Ville Lehtinen sosiaali- ja terveyshallituksesta, lakimies Aila Lind Suomen Kunnallisliitosta edustaen myös Suomen Kaupunkiliittoa, hoitosuunnittelija Anita Kokkola Sairaaliitosta, vastaanottokodin johtaja Juha-Matti Rautiainen Helsingin kaupungin edustajana, pääsihteeri Antti Hemmi Suomen Psykiatriyhdistyksestä, ylilääkäri Tuula Tamminen Tampereen yliopistollisesta sairaalasta edustaen myös Suomen Lastenpsykiatriyhdistystä, johtava lääkäri Matti Apo Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirin kuntainliitosta, toiminnanjohtaja Mauri Upanne Lastensuojelun Keskusliitosta, ylilääkäri Erkki Pulkkinen Suomen Mielenterveysseurasta ja Helsingin kaupungin nuorisopsykiatrian ylilääkäri Pirkko Turpeinen.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan Suomen lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen määräyksiin, että alaikäiselle tahdosta riippumatta annettavaan hoitoon määräämisen edellytyksiä koskevaa säädöstä tarkistetaan. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Taina ja jäsenet Ala-Harja, U.

Harkittaessa alaikäisen hoitamista erillään aikuisista on ehdotetun lain mukaisesti keskeinen tekijä nimenomaan potilaan etu. Hoitojärjestelyjen joustavuus on tärkeä tekijä luotaessa edellytyksiä hyvälle hoidolle. Huomioon on otettava hoitoon välittömästi liittyvien tekijöiden ohella myös sosiaaliset tekijät, kuten alaikäisen joutuminen hoitoon kauas kotiseudulta.

Yleisesti mielenterveyspotilaiden hoitoon on kiinnitettävä huomiota, jotta heidän asemansa voidaan saattaa yhteneväksi muiden potilasryhmien kanssa. Avohoidon, eri hoitomuotojen sekä terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteistyön kehittäminen on tärkeää. Hoidon porrastuksen antamat mahdollisuudet tulee käyttää hyväksi. Jonot erityisesti lastenpsykiatriassa on saatava lyhenemään.

Valiokunta edellyttää, että hallitus seuraa lain vaikutuksia alaikäisen hoitoon määräämiseen, hoitoon määräämisen perusteita sekä järjestelyn tarkoituksenmukaisuutta mielenterveyden hoidon ja alaikäisten hoitotulosten kannalta ja tarvittaessa ryhtyy toimenpiteisiin lainsäädännön muuttamiseksi.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Anttila, Hiltunen, Kauppinen, Kuittinen, Muttilainen, Nordman, O. Ojala, Perho-Santala, Puhakka (osittain), Puisto ja Stenius-Kaukonen.

